

Comunicació al I congrés de pedagogia musical de Catalunya

La música moderna en el GP

- presentació:

Ara fa vint anys, a l'emvic vam començar a oferir l'opció d'estudiar música moderna. En aquest temps, les coses han anat canviant, hem passat de ser escola de música a ser també conservatori i la música moderna ha arrelat a l'escola donant uns resultats fantàstics en molts i diferents nivells.

A l'emvic per tant, conviuen diferents àmbits musicals en bona harmonia i hem aconseguit un model bastant satisfactori pel que fa a la relació que hi ha entre aquests.

Tenim però la sensació que hem anat creant el nostre model com hem pogut i sabut i per això, en un determinat moment, ens hem volgut interessar per com conviuen aquests diferents àmbits musicals en d'altres centres del nostre país. M'agradaria exposar aquesta comunicació en 3 punts:

1. En el primer, intentaré exposar una visió de com està estructurat per llei, l'estudi de la música moderna en el GP.
2. En el segon punt, m'agradaria fer una radiografia de com crec que estan ara mateix aquests ensenyaments.
3. En el tercer, m'agradaria apuntar alguna conclusió i proposar algunes accions.

1er punt

Els ensenyaments artístics en l'apartat de música, estan estructurats en 3 blocs:

- Ensenyaments no reglats
- Ensenyaments professionals (prova accés)
- Ensenyaments superiors (prova accés)

Pel que fa als ensenyaments professionals, segons el decret de llei de la Generalitat, publicat al DOG el 31-1-2008, que regula els ensenyaments musicals de GRAU PROFESSIONAL, les especialitats de música moderna contempla dos instruments, guitarra elèctrica i baix elèctric. Més endavant, fa un parell d'anys, s'ha incorporat també la multipercussió en l'àmbit de la música moderna.

Això, per si mateix, pot semblar estrany, ja que sembla dir que tota la resta d'instruments que exclosos de la pràctica de la música moderna. Però si llegim amb atenció al decret els Currículums que regeixen tota aquesta resta d'instruments, trobarem que en el punt 15 de l'annex, en tots diu quelcom semblant a:

INTERPRETAR OBRES DE DIFERENTS ÈPOQUES I ESTILS, REPRESENTATIVES DE LES DIFERENTS TENDÈNCIES VIGENTS ENS ELS Períodes DE LA MÚSICA INSTRUMENTAL, VINCULANT AQUESTA INTERPRETACIÓ AMB ELS CONTINGUTS DE LES ALTRES ASSIGNATURES.

Per tant, sembla que tots els instruments ja contemplen la música moderna dintre del seu currículum, així com música antiga, tradicional, clàssica i contemporània (àmbits tots ells, per això són els que esmento, contemplats en els ensenyaments superiors).

Primera consideració, entre parèntesis:

Llegint això, penso que malgrat que la visió de troncalitat en l'ensenyament musical que es desprèn del redactat d'aquest decret és una cosa a destacar i un objectiu lloable en si mateix, no podem obviar que un dels objectius dels ensenyaments de GP és preparar als alumnes per poder afrontar amb garanties la prova d'accés al grau superior (tal com s'entén de l'organització d'estudis musicals que hem vist anteriorment) i qualsevol professor que treballi en el GP, sap perfectament que en 6 cursos és impossible donar tanta informació als alumnes (preparar-los per a tots els diferents àmbits). Potser cal doncs, que en algun moment s'adopti una especificitat en els ensenyaments i ens decanem per algun dels àmbits musicals.

En definitiva, constatem que tenim un problema en aquest aspecte.

2n punt

Consideració prèvia:

Pot semblar, d'entrada, que des d'alguns punts de vista no es veu amb bons ulls el fet que alguns conservatoris ofereixin un currículum exclusivament de música moderna per als instruments que no són específicament d'aquest àmbit, però crec que s'han de tenir en compte els següents punts:

- En la realitat que ens envolta, qualsevol instrument és susceptible de ser considerat com a instrument de l'àmbit de música moderna.
- En el grau superior, la majoria dels instruments són considerats dins de l'àmbit de música moderna.
- Llegint el decret d'una manera objectiva, tampoc seria de llei ensenyar exclusivament, música tradicional, antiga o clàssica-contemporània en el GP.

Partint d'aquí, quina és la realitat als centres?

Actualment, pel que he pogut contrastar en converses i trobades amb diferents professionals que exerceixen en diferents conservatoris, cada centre estructura els ensenyaments de música moderna una mica com pot i no hi ha un model de país que s'apliqui arreu.

Generalment s'agafa el model de l'àmbit de clàssica- contemporània (més clàssica que contemporània) com a model troncal i la música moderna es tracta en molts casos com a optativa.

Entenem que el nivell d'exigència per accedir al grau superior, és igual d'alt en l'àmbit de la música moderna que en qualsevol altre, i per tant, aquests instruments de què estem parlant, podem pensar que parteixen des d'un clar desavantatge. És per això que en molts casos, aquests instruments es veuen doncs, a formar-se des del sector de l'ensenyament privat.

Si recordem que el decret contempla la formació en TOTS ELS ÀMBITS, sense destacar-ne cap, podríem dir que el tracte que reben aquests instruments podria arribar a ser considerat com a clarament discriminatori.

Constatem també que està clar que els ensenyaments reglats de música tenen, ara per ara, si més no pel que fa a la música moderna, models ben diferents al superior i un al GP.

Sembla clar que al grau superior s'aposta per una especialització clara, que fins i tot discrimina entre jazz i música moderna dintre del currículum d'un mateix instrument. Mentre que en el GP l'aprenentatge sembla que ha de ser troncal i inclou tot tipus de música, de la música antiga fins als nostres dies.

Això, com ja he comentat abans, tothom sap que és impossible, si es vol arribar al final de GP amb els coneixements específics (de l'àmbit que sigui) que s'exigeixen per accedir al grau superior, ja que significaria que un pianista (posem pel cas) hauria d'acabar el GP preparat per afrontar amb garanties la prova d'accés a qualsevol dels àmbits on es pot trobar el seu instrument.

Per tant, vist tot això:

Semblaria bastant clar doncs, que segurament cal una especialització dintre del GP. que s'hauria de contemplar intentant mantenir al màxim la troncalitat en la majoria d'assignatures.

Un alumne de trompeta, saxo, piano, etc. Ha de tenir l'oportunitat de formar-se amb igualtat de garanties, sigui quin sigui l'àmbit musical en el qual vulgui cursar estudis superiors (o encara que no desitgi seguir estudiant).

3r punt

Resumint:

- Si el sistema d'estudis musicals, està estructurat en 3 compartiments, com hem vist al començament de la intervenció, seria desitjable que aquests no fossin estancs, sinó que es comunicuessin amb fluïdesa.
- Si al grau superior, dins l'àmbit de la música moderna, hi ha una colla d'instruments, aquests els hauríem de trobar també en el GP., ja que se suposa que hauria de ser d'on provenen la majoria d'estudiants de superior del país
- Si estem d'acord en el fet que dintre del GP la troncalitat és un ideal, però tenint en compte com està estructurat, pensem que cal una especificitat de certes matèries, caldria veure com es gestiona aquest fet.

Per tant i per concloure:

L'ensenyament en el GP hauria de ser tan troncal com es pugui, perquè així ho expressa el decret llei que ho regula, però sobretot perquè segurament així ho pensem la majoria de docents.

Estaria molt bé que els centres on s'imparteix la música moderna en el GP tinguéssim algunes trobades, per tal de veure exactament on ens trobem i cap on ens agradaria anar.

Seria molt bonic tenir un criteri unificat sobre com cal atendre els diferents àmbits musicals dintre el GP.

Cal entendre que aquesta és una tasca difícil i que cada centre té les seves pròpies singularitats i mecanismes que s'hauran de tenir en compte.

Cal entendre sobretot, que no es tracta en cap moment d'una disputa entre diferents generes o àmbits musicals (entenem que això ja està superat), sinó l'oportunitat de donar als alumnes una formació tan completa i rigorosa com calgui.

Per tant, obro la porta a una convocatòria on ens trobem tots els centres per parlar-ne i crec que seria ideal que això fos una iniciativa liderada dels de l' ACCat.